

RECHTSPRAAK

werknemer/Fondation Hassan II pour les Marocains Résidant à l'Étranger en Koninkrijk Marokko

Werkgever baseert de opzegging ten onrechte op de Marokkaanse pensioengerechtigde leeftijd van werknemer. Nederlandse rechter bevoegd en Nederlands recht van toepassing. Nietig forumkeuzebeding.

Feiten

Werknemer heeft zowel de Marokkaanse als Nederlandse nationaliteit. Op 1 januari 1985 treedt hij in dienst als leraar bij het Ministerie van Schenkingen en Islamitische Zaken van het Koninkrijk Marokko. Sinds 1 april 1986 verricht hij zijn werkzaamheden in Nederland. Stichting Hassan II (hierna: de Stichting) en werknemer ondertekenen in 2011 op het consulaat een arbeidsovereenkomst met als ingangsdatum 1 januari 1992. Hierin staat een forumkeuze voor de rechtbanken te Rabat (Marokko). Bij brief van 6 juni zegt de Stichting de arbeidsovereenkomst op omdat werknemer de in Marokko geldende pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Werknemer is verzekerd voor de AOW met een AOW-pensioendatum van 1 mei 2019. Werknemer wendt zich tot de kantonrechter en vordert vernietiging van de opzegging en veroordeling van het Koninkrijk Marokko dan wel de Stichting tot doorbetaling van loon en wedertewerkstelling. De kantonrechter wijst de vorderingen tegen het Koninkrijk Marokko af omdat werknemer een arbeidsovereenkomst heeft met de Stichting, vernietigt de opzegging en veroordeelt de Stichting tot betaling van het gebruikelijke loon en tot tewerkstelling van werknemer. De kantonrechter heeft rechtsmacht aangenomen omdat werknemer zijn arbeid gewoonlijk te Amsterdam verricht, en Nederlands recht op de arbeidsovereenkomst van toepassing geacht.

Oordeel

Bevoegde rechter en toepasselijk recht

De Stichting stelt dat de Nederlandse rechter zich ten onrechte bevoegd heeft verklaard omdat het consulaat niet geldt als een vestiging in Nederland van de Stichting Hassan II. Het hof gaat hieraan voorbij, omdat een werkgever die geen woonplaats heeft op het gebied van een lidstaat kan worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar de werknemer

gewoonlijk werkt of heeft gewerkt. In het onderhavige geval heeft werknemer zijn werkzaamheden in Amsterdam verricht en kan de Stichting dan ook voor de Nederlandse rechter worden opgeroepen. De Stichting voert verder aan dat ten onrechte Nederlands recht op de arbeidsovereenkomst van toepassing is verklaard. Het hof overweegt dat een rechtskeuze uitdrukkelijk gedaan moet worden of duidelijk blijken uit de overeenkomst of omstandigheden van het geval. Een forumkeuze is slechts een van de factoren waar rekening mee moet worden gehouden, maar op zichzelf onvoldoende om een rechtskeuze aan te nemen. Daarbij komt dat het forumkeuzebeding in dit geval nietig is, zodat daaraan minder betekenis toekomt. De Stichting heeft onvoldoende gesteld om een rechtskeuze voor Marokkaans recht aan te kunnen nemen. Van een kennelijk nauwere band met Marokko is geen sprake. Het hof laat zwaar meewegen dat werknemer langdurig zijn werkzaamheden in Nederland heeft uitgevoerd.

Vordering tegen het Koninkrijk Marokko

Werknemer stelt dat de arbeidsovereenkomst tussen hem en de Stichting een voortzetting vormt van zijn eerdere dienstbetrekking met het Koninkrijk Marokko. Hij stelt nimmer de wil te hebben gehad om een arbeidsovereenkomst aan te gaan met de Stichting; de arbeidsovereenkomst zou hij onder dwang ondertekend hebben en het Koninkrijk Marokko zou via de Stichting als werkgever inhoud aan de arbeidsovereenkomst hebben gegeven. Er is hooguit sprake van een schijnconstructie dan wel een accessoire arbeidsovereenkomst. Het hof overweegt dat de Nederlandse rechter slechts over verbintenissen uit de arbeidsovereenkomst kan oordelen indien tussen werknemer en het Koninkrijk Marokko een arbeidsovereenkomst bestaat. Werknemer heeft onvoldoende aangevoerd dat sprake is van een gezagsverhouding tussen hem en het Koninkrijk Marokko. Niet is gebleken dat hij werkinstructies van laatste ontving, en met vragen over zaken als verlof en salaris wendde hij zich tot de Stichting. Het salaris werd bovendien slechts betaald in opdracht van de Stichting. Werknemer heeft na ondertekening van zijn arbeidsovereenkomst met de Stichting nimmer de ongeldigheid of vernietigbaarheid wegens een wilsgebrek ingeroepen. Er is geen sprake van een arbeidsovereenkomst en het hof komt geen rechtsmacht toe.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-11-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:4959

Zaaknummer: 200.191.313/01 en 200.194.076/01

Rechters: D. Kingma, G.C. Boot en F.J. Verbeek

Advocaten: M. Kaouass en E.E.P. Gosling-Verheijen

Wetsartikelen: 3 Rome I-Vo., 8 Rome I-Vo., 20 EEX-Vo., 21 EEX-Vo., 23 EEX-Vo. en 6:229 BW